

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009

Art. 2. In artikel 1.1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2014, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018;”.

Art. 3. In artikel 1.1.3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 47°/1 wordt de zinsnede “, waarbij een zorgwoning niet wordt beschouwd als een aparte wooneenheid” toegevoegd.

2° in punt 56° wordt de zinsnede “voor de toepassing van titels X en XI en artikel 13.4.5 tot en met 13.4.10” vervangen door de zinsnede “voor de toepassing van titels IV/1, X en XI en artikel 1.1.3, 113°/1/1, en artikel 13.4.5 tot en met 13.4.10”;

3° punt 56°/1, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt vernummerd tot punt 56°/1/1;

4° er wordt een punt 70°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“70°/2 intermediair bij de aankoop van energie: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, anders dan een leverancier, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is bij het analyseren van contracten, bij het uitvoeren van prijsvergelijkingen waarbij al dan niet van contract kan worden veranderd, bij het samenbrengen van leveranciers en eindafnemers, bij het organiseren van groepsaankopen, bij het toewijzen van energieleveringen aan leveranciers en/of bij het sluiten van energiecontracten voor eindafnemers;”;

5° in punt 81° wordt tussen het woord "tussenpersoon" en de zinsnede "bevrachter" de zinsnede "intermediair bij de aankoop van energie" ingevoegd;

6° punt 112° wordt vervangen door wat volgt:

"112° richtlijn 2010/31/EU: richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018;"

7° punt 113°/1/1, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen, wordt vernummerd tot punt 113°/1;

8° in punt 113/1/1°, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn van de Europese Unie 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en de toekenning van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong, worden tussen de woorden "vanuit een centrale" en het woord "productie-installatie" de woorden "of decentrale" ingevoegd;

9° voor het bestaande punt 115°/1/1, dat punt 115°/1/2 wordt, wordt een nieuw punt 115°/1/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"115°/1/1 systeem voor gebouwautomatisering en -controle: een systeem dat alle producten, software en technische diensten omvat die het energie-efficiënt, zuinig en veilig functioneren van technische bouwsystemen kunnen ondersteunen door middel van automatische controles en het vergemakkelijken van het handmatig beheer van die technische bouwsystemen;"

10° punt 115/2° wordt vervangen door wat volgt:

"115°/2 technisch bouwsysteem: de technische uitrusting voor, ruimteverwarming, bereiding van sanitair warm water, koeling, ventilatie, verlichting, gebouwautomatisering en -controle, energieopwekking inclusief elektriciteitsopwekking ter plaatse, of een combinatie daarvan, met inbegrip van systemen die gebruikmaken van energie uit hernieuwbare bronnen;"

11° er wordt een punt 140° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"140° zorgwoning: gebouweenheid die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.1, 18° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009;"

Art. 4. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 4°, k) worden tussen de woorden "activiteiten inzake databeheer" en de woorden "door de netbeheerder" de woorden "op het distributienet" ingevoegd;

2° in punt 4°, l) worden tussen de woorden "activiteiten inzake databeheer" en de zinsnede "met inbegrip van de resultaten van de vijfjaarlijkse evaluatie" de woorden "op het distributienet" ingevoegd;

3° aan punt 5° wordt een punt e) toegevoegd, dat luidt als volgt:

"e) het uitvoeren van studies en onderzoeken en het geven van adviezen over de activiteiten van de intermediairen bij de aankoop van energie die werken in het Vlaams Gewest, op verzoek van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering of de minister;"

Art. 5. In artikel 3.1.4, §2 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 8° worden de woorden "of met regulatoren binnen andere netwerksectoren" toegevoegd;

2° in punt 11° worden tussen de woorden "elektriciteits- en gasmarkt" en de zinsnede ", voor zover" de woorden "of met regulatoren binnen andere netwerksectoren" ingevoegd.

Art. 6. In artikel 3.1.12 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 25 november 2016, worden tussen de woorden "elektriciteits- en aardgasmarkt" en de zinsnede ", voor zover" de woorden "of met regulatoren binnen andere netwerksectoren" ingevoegd.

Art. 7. Aan artikel 4.1.8/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014 en gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Met het oog op het aanbieden van energiediensten, vermeld in het tweede lid, kan de netbeheerder en zijn werkmaatschappij samenwerken met het extern verzelfstandigd agentschap NV Vlaams Energiebedrijf voor wat betreft het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware en het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan die samenwerking op het vlak van het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen moet voldoen."

Art. 8. In artikel 4.1.8/2, eerste lid van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 26 april 2019, wordt tussen de woorden "de activiteiten inzake databeheer" en de woorden "omvatten volgende taken" de woorden "op het distributienet" ingevoegd.

Art. 9. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling V van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.16/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.16/1. In afwijking van artikel 4.1.13, artikel 4.1.15, en artikel 4.1.16 kan elke aardgasdistributienetbeheerder bij nieuwe grote verkavelingen, waarvan de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden vanaf 1 januari 2021 is aangevraagd, en bij grote appartementsgebouwen, waarvan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is aangevraagd vanaf 1 januari 2021, alleen nog voorzien in een aansluiting op het aardgasdistributienet in geval van collectieve verwarming via warmtekrachtkoppeling of in combinatie met een hernieuwbaar energiesysteem als hoofdverwarming.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de grootte van de verkavelingen en de appartementsgebouwen die onder de verplichting, vermeld in het eerste lid, vallen, en over de hernieuwbare energiesystemen die hiervoor in aanmerking komen."

Art. 10. Aan artikel 4.1.31 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. De VREG heeft de mogelijkheid om de tariefmethodologie gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen, vermeld in paragraaf 1 en 2, op eigen initiatief te wijzigen."

Art. 11. Aan artikel 4.1.33, §4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "de tariefmethodologie of" worden opgeheven;

2° de woorden "voor de komende jaren van die tariefmethode" worden opgeheven.

Art. 12. In artikel 4.3.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "intrekt" wordt vervangen door het woord "opheft";

2° de woorden "bepaalt de maximale periode" worden vervangen door de woorden "kan de maximale periode bepalen".

Art. 13. In artikel 4/1.2.2, §3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden tussen de woorden "uitzonderingen bepalen" en de woorden "voor de gevallen" de woorden "voor multifunctionele gebouwen en" ingevoegd;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels voor de transparante en accurate berekening van het individuele verbruik en voor de verdeling van de kosten van het thermische of warmwaterverbruik voor:

1° warm water voor huishoudelijk gebruik;

2° warmte uit de installatie van het gebouw voor de verwarming van de gemeenschappelijke ruimten, wanneer trappenhuisen en gangen voorzien zijn van radiatoren;

3° de verwarming of koeling van appartementen.".

Art. 14. In artikel 4/1.3.1, eerste lid van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt het tweede punt 3° hernoemd tot 3°/1.

Art. 15. In artikel 5.1.2 van hetzelfde decreet, ingevoerd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt tussen het woord "heraansluiting" en de zinsnede ", de kosten voor het onrechtmatig verkregen voordeel" de zinsnede ", het onrechtmatig verkregen voordeel" ingevoegd;

2° aan het derde lid worden de volgende zinnen toegevoegd:

"Kosten die betrekking hebben op het niet nakomen van de meldingsplicht voor decentrale productie-installaties ≤ 10 kVA zoals vermeld in het aansluitingsreglement zijn pas ten laste van de betreffende netgebruiker vanaf het verstrijken van een termijn van drie maanden na de keuringsdatum van de installatie waarbinnen de vereiste melding niet heeft plaatsgevonden. De netbeheerder of warmte- of koudenetbeheerder of hun gemandateerde vorderen de voormelde kosten en ook het onrechtmatig verkregen voordeel en de interesten rechtstreeks in bij de netgebruiker of de warmte- of koudenetgebruiker.";

3° tussen het derde en het vierde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het derde lid, vordert de leverancier het onrechtmatig bekomen voordeel dat werd bekomen ten gevolge van het niet nakomen van de meldingsplicht voor decentrale productie-installaties ≤ 10 kVA zoals vermeld in het aansluitingsreglement terug bij de netgebruiker als de melding heeft plaatsgevonden voor het verstrijken van een termijn van drie maanden na de keuringsdatum van de installatie.".

Art. 16. In artikel 5.1.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2017 en 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid wordt tussen het woord "terugvordering" en de woorden "en de intresten" de zinsnede ", van het onrechtmatig verkregen voordeel" ingevoegd;

2° in paragraaf 1, tweede lid wordt tussen de woorden "zal deze kosten" en de woorden "rechtstreeks invorderen bij de netgebruiker" de zinsnede ", en ook het onrechtmatig verkregen voordeel en de interesten," ingevoegd;

3° in paragraaf 2, tweede lid worden tussen het woord "terugvordering" en de woorden "en de interesten" de woorden "van het onrechtmatig verkregen voordeel" ingevoegd;

4° in paragraaf 2, tweede lid wordt tussen de woorden "zal deze kosten" en de zinsnede "rechtstreeks invorderen bij de netgebruiker" de zinsnede ", en ook het onrechtmatig verkregen voordeel en de interesten," ingevoegd;

Art. 17. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt paragraaf 3/1 opgeheven.

Art. 18. In titel VII, hoofdstuk I, afdeling V, onderafdeling III van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een artikel 7.1.11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 7.1.11/1. Het op ondernemingsniveau of vestigingsniveau verschuldigde bedrag van de door financieringssteun voor hernieuwbare energie en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling ontstane kosten wordt beperkt tot 4% van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming of vestiging. Voor ondernemingen of vestigingen met een elektriciteitsintensiteit van ten minste 20% wordt dit beperkt tot 0,5% van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming of vestiging. Dit houdt in dat in afwijking van artikel 7.1.10, §3 en artikel 7.1.11, §2/1 de factor E_v , vermeld in artikel 7.1.10, §2 en artikel 7.1.11, §2, wordt verminderd met 100% van de hoeveelheid elektriciteit die werd afgenomen op het afnamepunt van de betrokken onderneming of vestigingseenheid naar rato van de hoeveelheid elektriciteit die werd afgenomen op het afnamepunt gedurende de periode in het jaar $n-1$ waarvan de certificaatplichtige, vermeld in artikel 7.1.10, §1 en artikel 7.1.11, §1, toegangshouder was.

De Vlaamse Regering bepaalt de te volgen procedures, alsmede de modaliteiten en voorwaarden waaraan moet worden voldaan voor het verkrijgen van deze vermindering. De Vlaamse Regering maakt de toepassing van deze paragraaf afhankelijk van het storten van een bijdrage in het Energiefonds in het jaar $n-1$.

De Vlaamse Regering zorgt met toepassing van het eerste en het tweede lid en alleen als er op het federale niveau een gelijkaardige regeling bestaat, in jaar N voor een verrekening of terugbetaling van een bedrag ter grootte van het door de federale overheid vastgestelde op ondernemingsniveau of vestigingsniveau in het jaar $N-1$ door die onderneming of vestiging verschuldigde en betaalde bedrag van de door financieringssteun voor hernieuwbare energie en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling op federaal niveau ontstane kosten. De Vlaamse Regering stelt in het kader van die verrekening of terugbetaling echter een plafond vast van een percentage van het in het jaar $N-1$ in totaal verschuldigde bedrag, vermeld in het eerste lid, dat die verrekening of terugbetaling niet mag overschrijden."

Art. 19. In Titel VIII van hetzelfde decreet wordt het opschrift van hoofdstuk I vervangen door wat volgt:
"Hoofdstuk I. Algemene bepalingen".

Art. 20. In titel VIII van hetzelfde decreet wordt een artikel 8.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

Art. 8.1.2. De Vlaamse Regering, de diensten van de Vlaamse overheid, en de lokale besturen koppelen hun financiële steunmaatregelen voor verbeteringen van de energie-efficiëntie in het kader van de renovatie van gebouwen aan de beoogde of verwezenlijkte energiebesparing zoals bepaald op basis van een of meer van de volgende criteria:

1° de energieprestatie van de apparatuur die of het materiaal dat voor de renovatie wordt gebruikt, waarbij de apparatuur of het materiaal dat voor de renovatie is gebruikt, dient te worden geïnstalleerd door een installateur met het desbetreffende niveau van certificering of kwalificatie;

2° standaardwaarden voor de berekening van energiebesparingen in gebouwen;

3° de verwezenlijkte verbetering ten gevolge van de renovatie, door de vóór en na de renovatie afgegeven energieprestatiecertificaten met elkaar te vergelijken;

4° de resultaten van een energieaudit;

5° de resultaten van een andere relevante, transparante en proportionele methode die de verbetering in energieprestatie aantoonst.”.

Art. 21. In artikel 8.2.2, §1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014, wordt tussen het tweede en derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een lening, zoals de opmaak van een energieprestatiecertificaat of het behalen van een minimaal energieprestatieniveau.”.

Art. 22. In artikel 8.3.1/1, §1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 17 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 16 december 2018, wordt tussen het eerste en tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan de modaliteiten voor de leningen bepalen evenals de procedure voor aanvraag en toekenning.

De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een lening, zoals de opmaak van een energieprestatiecertificaat of het behalen van een minimaal energieprestatieniveau.”.

Art. 23. In artikel 8.4.2, §1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 17 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 16 december 2018, wordt tussen het eerste en tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan de modaliteiten voor de leningen bepalen evenals de procedure voor aanvraag en toekenning.

De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een lening, zoals de opmaak van een energieprestatiecertificaat of het behalen van een minimaal energieprestatieniveau.”.

Art. 24. In artikel 11.1.6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 november 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de volgende wijzingen aangebracht:

1° het woord “twee” wordt vervangen door het woord “vijf”;

2° de zinsnede “energieverbruik, en” wordt vervangen door de zinsnede “energieverbruik,”;

3° de woorden “om de vier jaar” worden opgeheven.

Art. 25. In artikel 11.1.14, §2 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het vierde lid wordt tussen het woord "dossiers" en het woord "De" de zin "De Vlaamse Regering bepaalt tot welke delen van de EPB-aangifte de eigenaar van het gebouw, die geen aangifteplichtige is, toegang heeft." ingevoegd;

2° het vijfde lid wordt vervangen door wat volgt:

"In afwijking van het vierde lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van statistische en wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank, al dan niet gekoppeld aan de geanonimiseerde gegevens van andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij, ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden die gegevens mogen worden gebruikt.";

3° er wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In het kader van monitoring van de energieprestaties van gebouwen kan het Vlaams Energieagentschap de gegevens uit de energieprestatiedatabank koppelen aan de beschikbare gegevens bij andere databanken van de Vlaamse of Federale Overheid, bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij. Nadat die gegevens gekoppeld zijn worden die gegevens geanonimiseerd. Ze zijn in geen geval herleidbaar tot een identificeerbare natuurlijke persoon.".

Art. 26. In titel XI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt een hoofdstuk I/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk I/1. Gebruik van verwarmingsinstallaties, technische installaties en technische bouwsystemen, gebouwautomatisering en -controlesystemen".

Art. 27. In titel XI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt in hoofdstuk I/1, ingevoegd bij artikel 26, een artikel 11.1/1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 11.1/1.1. De Vlaamse Regering kan in het kader van haar beleid over het rationeel energiegebruik en de bevordering van de energieprestaties van gebouwen het gebruik van bepaalde verwarmingsinstallaties, technische installaties en technische bouwsystemen aan eisen of voorwaarden onderwerpen.".

Art. 28. In titel XI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt in hoofdstuk I/1, ingevoegd bij artikel 26, een artikel 11.1/1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 11.1/1.2. Niet-residentiële gebouwen met verwarmingssystemen of met gecombineerde ruimteverwarmings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 290 kW en niet-residentiële gebouwen met airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 290 kW, hebben uiterlijk op 31 december 2025 gebouwautomatisering en -controlesystemen.

De gebouwautomatisering en -controlesystemen, vermeld in het eerste lid, kunnen ten minste:

1° het energieverbruik permanent controleren, bijhouden, analyseren en de bijsturing ervan mogelijk maken;

2° de energie-efficiëntie van het gebouw toetsen, rendementsverliezen van technische bouwsystemen opsporen, en de persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de voorzieningen of de technische installaties, informeren over de mogelijkheden om de energie-efficiëntie te verbeteren;

3° communicatie met verbonden technische bouwsystemen en andere apparaten in het gebouw mogelijk maken, en interoperabel zijn met technische bouwsystemen van verschillende soorten eigendomstechnologieën, toestellen en fabrikanten.

De Vlaamse Regering kan uitzonderingen bepalen voor gevallen waar het technisch of economisch niet haalbaar is om gebouwen van gebouwautomatisering en -controlesystemen te voorzien.

De Vlaamse Regering kan voor bepaalde gebouwen die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste en tweede lid, vrijstellingen bepalen met betrekking tot verplichtingen aangaande regelmatige keuringen van:

1° de toegankelijke delen van verwarmingssystemen of van gecombineerde ruimteverwarmings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW;

2° de toegankelijke delen van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW.”.

Art. 29. Aan artikel 11.2.2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 november 2015, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat niet-residentiële gebouwen bij een notariële overdracht in volle eigendom binnen een gestelde termijn na het verlijden van de authentieke akte aan een minimaal energieprestatieniveau voldoen. De Vlaamse Regering kan hier ook een reeks van aparte eisen, maatregelen en type-renovatiewerken bepalen die daarbij als een minimum binnen die termijn moeten worden uitgevoerd.”.

Art. 30. In artikel 11.2.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011, 28 juni 2013 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, eerste lid, wordt tussen de zin “De netbeheerder of zijn werkmaatschappij heeft in het kader van de uitvoering van de hun door of krachtens dit decreet opgelegde openbaredienstverplichtingen toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank.” en de zin “De Vlaamse Regering bepaalt nadere voorwaarden betreffende welke gegevens worden vrijgegeven en de wijze waarop deze worden vrijgegeven.” de zin “Ten einde hun informerende rol ten volle kunnen spelen om bij te dragen aan de verbetering van de energiezuinigheid van de woningen hebben kredietgevers, als vermeld in artikel I.9, 34° van het Wetboek van Economisch Recht, in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming of voor energiebesparende renovaties toegang tot de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank van het gebouw waarop de kredietaanvraag slaat.” ingevoegd;

2° in paragraaf 3 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van statistische en wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank, al dan niet gekoppeld aan de geanonimiseerde gegevens van andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij, ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden die gegevens mogen worden gebruikt.”;

3° in paragraaf 3 wordt tussen het tweede en derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In het kader van monitoring van de energieprestaties van gebouwen kan het Vlaams Energieagentschap de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank koppelen aan de beschikbare gegevens bij andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij. Nadat die gegevens gekoppeld zijn worden die gegevens geanonimiseerd. Ze zijn dan in geen geval herleidbaar tot een identificeerbare natuurlijke persoon.”.

Art. 31. In hetzelfde decreet wordt een titel XI/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel XI/1. Elektromobiliteit”.

Art. 32. In hetzelfde decreet wordt aan titel XI/1, ingevoegd bij artikel 31, een artikel 11/1.1.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.1. §1. De Vlaamse Regering bepaalt de eisen inzake elektromobiliteit waaraan nieuwe gebouwen en parkeergebouwen met meer dan tien parkeerplaatsen en gebouwen en parkeergebouwen die een ingrijpende renovatie ondergaan met meer dan tien parkeerplaatsen moeten voldoen. De eisen inzake elektromobiliteit kunnen bestaan uit het voorzien van:

- 1° een minimum aantal oplaadpunten voor elektrische voertuigen en eventueel noodzakelijke accessoria;
- 2° infrastructuur voor leidingen om de installatie van oplaadpunten voor elektrische voertuigen in een later stadium mogelijk te maken.

Bij het vaststellen van de eisen, vermeld in het eerste lid, wordt minstens een onderscheid gemaakt tussen voor bewoning bestemde gebouwen en niet voor bewoning bestemde gebouwen of parkeergebouwen. Bij het vaststellen van die eisen kan ook een onderscheid worden gemaakt tussen parkeerterreinen binnen het gebouw en parkeerterreinen naast het gebouw.

De Vlaamse Regering bepaalt wie verantwoordelijk is om te voldoen aan de eisen, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de accessoria en infrastructuur, vermeld in het eerste lid.

§2. Alle bestaande niet voor bewoning bestemde gebouwen of parkeergebouwen met meer dan twintig parkeerplaatsen zijn ten laatste op 1 januari 2025 uitgerust met een door de Vlaamse Regering bepaald minimum aantal oplaadpunten voor elektrische voertuigen. De Vlaamse Regering bepaalt wie verantwoordelijk is om te voldoen aan deze eis.

§3. De Vlaamse Regering kan uitzonderingen bepalen op de verplichtingen, vermeld in §1 en §2.

§4. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaraan de onderdelen van de elektrische installatie, zoals de oplaadpunten, leidingen, goten, aansluiting en hoofdschakel- en verdeelbord, moeten voldoen.”.

Art. 33. In artikel 13.1.2 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden tussen het woord “marktpartij” en de zinsnede “warmte- of koudenetigeenaar” de woorden “of de ondernemingen waarin de netbeheerders of de werkmaatschappij rechtstreeks of onrechtstreeks participeren,” ingevoegd;

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "iedere marktpartij" en de woorden "warmte- of koudneteigenaar" de zinsnede ", of de ondernemingen waarin de netbeheerders of de werkmaatschappij rechtstreeks of onrechtstreeks participeren," ingevoegd;

3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt tussen de woorden "De marktpartij" en de zinsnede "warmte- of koudneteigenaar" de zinsnede "of de ondernemingen waarin de netbeheerders of de werkmaatschappij rechtstreeks of onrechtstreeks participeren" ingevoegd.

Art. 34. In artikel 13.4.5, §5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 maart 2014 en 17 februari 2017, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Als de aangifteplichtige bij het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, in gebreke blijft, legt het Vlaams Energieagentschap de aangifteplichtige een administratieve geldboete op. Die administratieve geldboete bedraagt 1000 euro voor elke EPB-aangifte die niet of te laat is ingediend, vermeerderd met 1 euro per kubieke meter nieuw gecreëerd beschermd volume of bij renovatie of functiewijziging nieuw gecreëerd beschermd volume. Het Vlaams Energieagentschap legt ook een nieuwe termijn vast waarin de betreffende verplichting moet worden nageleefd. De maximale boete bedraagt 10.000 euro per EPB-aangifte die niet of te laat is ingediend."

Art. 35. In artikel 13.4.10, §3/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 november 2011 en gewijzigd bij de decreten van 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden tussen het woord "kengetal" en de zinsnede "het vermelde adres van het gebouw" telkens de zinsnede ", het label," ingevoegd.

Art. 36. In titel XIII, hoofdstuk IV van hetzelfde decreet wordt een afdeling VI toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling VI. Administratieve sanctie wegens niet-naleving van de eisen bij elektromobiliteit".

Art. 37. In titel XIII, hoofdstuk IV, afdeling VI van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 36, wordt een artikel 13.4.12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13.4.12. §1. Wanneer het Vlaams Energieagentschap vaststelt dat niet aan de verplichtingen vastgesteld door of krachtens artikel 11/1.1.1 is voldaan, kan het Vlaams Energieagentschap aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het halen van die verplichting een administratieve geldboete opleggen van:

1° 2000 euro per ontbrekend oplaadpunt voor elektrische voertuigen;

2° 1000 euro per parkeerplaats wanneer niet werd voorzien in infrastructuur voor leidingen om de installatie van oplaadpunten voor elektrische voertuigen in een later stadium mogelijk te maken.

§ 2. Het opleggen van de administratieve boete wordt aan de betrokkene meegedeeld in een met redenen omklede aangetekende brief, met verwijzing naar de bepalingen die van toepassing zijn en de hoogte van de administratieve boete.

§ 3. Na de ontvangst van de kennisgeving, vermeld in paragraaf 2, moet de administratieve geldboete binnen zestig kalenderdagen betaald worden. Het Vlaams Energieagentschap kan uitstel van betaling verlenen voor een door haar bepaalde termijn.

§ 4. Als de betrokkene nalaat de administratieve geldboete binnen de in paragraaf 3 bepaalde termijn te betalen, wordt de geldboete bij dwangbevel ingevorderd.

Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een ambtenaar die daartoe door de Vlaamse Regering wordt aangewezen. Het dwangbevel wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot met bevel tot betaling of bij aangetekende brief.

§ 5. Op het dwangbevel zijn de bepalingen van toepassing van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging.

§ 6. De vordering tot betaling van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen van de dag waarop ze is ontstaan. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden die bepaald is bij artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.”.

Art. 38. Artikel 17 en artikel 18 treden in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt.

Artikel 30, 1° treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt en die niet eerder kan zijn dan de datum dat een protocol wordt afgesloten tussen het Vlaams Energieagentschap en de kredietgevers, vermeld in artikel I.9, 34° van het Wetboek van Economisch Recht.

Brussel,.....

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)
Getekend op: 2020-06-08 14:49:06 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Zuhail Demir

Zuhail DEMIR

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009

DAMES EN HEREN,

SAMENVATTING

Met dit decreet wordt het deel aangaande de energieprestatieregelgeving uit het Energiedecreet in het kader van de omzetting van de richtlijn 2018/844 gewijzigd. Het decreet bevat ook een aantal wijzigingen ter optimalisatie van de handhavingsprocedures bij EPB en EPC. Dit decreet bevat ook een aantal bepalingen die uitvoering geven aan het Vlaams Regeerakkoord (bv. m.b.t. een renovatie-eis binnen een gestelde termijn bij aankoop van een tertiair gebouw,...). Tot slot bevat het decreet een aantal kleinere wijzigingen aangaande netbeheer.

ALGEMENE TOELICHTING

1.1. Situering

BELEIDSDOMEIN: Omgeving
BELEIDSVELD: Energie

1.2. Inhoud

1.2.1. Omzetting richtlijn 2018/844/EU

Op 16 december 2002 hebben het Europees Parlement en de Raad richtlijn 2002/91/EG uitgevaardigd, betreffende de energieprestatie van gebouwen. Deze richtlijn werd vervangen door richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010¹.

Op 30 november 2016 presenteerde de Europese Commissie als onderdeel van het "Clean Energy for All Europeans package" een voorstel voor herziening van de richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen. De herziene richtlijn heeft als doel de energie-efficiëntie van het Europese gebouwenpark te verbeteren. De nieuwe voorstellen kaderen binnen de energie- en klimaatdoelstellingen van de Europese Unie voor 2020 en 2030. Tegen 2030 moet de uitstoot van broeikasgassen met ten minste 40% dalen in vergelijking met 1990, en moet ook ten minste 32% van het totale energieverbruik uit hernieuwbare energie bestaan. Gebouwen vertegenwoordigen 40% van het finale energieverbruik in de Europese Unie.

Op 19 juni 2018 werd de herziene richtlijn 2018/844² in het Publicatieblad van de Europese Unie gepubliceerd en trad op 10 juli 2018 officieel in werking. Lidstaten hebben 20 maanden voor de omzetting van de nieuwe bepalingen. Dat betekent dat lidstaten de richtlijn uiterlijk tegen 10 maart 2020 moeten hebben omgezet. Met dit decreet wordt het Energiedecreet gewijzigd voor correcte omzetting van de richtlijn.

¹ Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen, Publicatieblad van 18 juni 2010, hierna 'richtlijn 2010/31/EU'.

² Richtlijn 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie, Publicatieblad van 19 juni 2018, hierna 'richtlijn 2018/844'.

Een omzettingstabel gaat als bijlage bij deze memorie.

1.2.2. Aanpassingen met betrekking tot de energieprestatieregelgeving

Het voorliggende ontwerp wijzigt ook bepalingen in het Energiedecreet die los staan van de wijzigingen die vereist zijn volgens richtlijn 2018/844/EU. In de artikelsgewijze behandelingen worden deze wijzigingen verder toegelicht.

Conform artikel 11.1.6 van het Energiedecreet evalueert de Vlaamse Regering minstens om de twee jaar de EPB-eisen, rekening houdende met het kostenoptimale niveau van het peil van energieverbruik, en de berekeningsmethodiek. Om de vier jaar worden de te volgen procedures en de administratieve lasten van de regelgeving geëvalueerd. In voorkomend geval wordt de regelgeving aangepast.

In 2018-2019 werd in overleg met de stakeholders een evaluatie van de energieprestatieregelgeving uitgevoerd. Het merendeel van de wijzigingen die zijn voorgesteld naar aanleiding van deze evaluatie betreffen wijzigingen aan de EPB-eisen van het Energiebesluit van 19 november 2010 en bijbehorende bijlagen, en worden bijgevolg niet in dit ontwerpdecreet behandeld. Ook wordt voorgesteld om de verplichte termijn van de evaluatie van de EPB-eisen, de berekeningsmethodiek en de te volgen procedures en de administratieve lasten op te trekken naar vijf jaar (artikel 17).

Een belangrijke wijziging naar aanleiding van de tweejaarlijkse evaluatie is dat een "zorgwoning" niet langer beschouwd zal worden als een aparte EPW-eenheid (functie wooneenheid) in het kader van de definitie van "EPB-eenheid". Op die manier wordt dit ontwerpdecreet afgestemd op de Omgevingsregelgeving. Een "zorgwoning" wordt alzo een ondergeschikte wooneenheid met het oog op een verzorgende functie en wordt dus niet langer aanzien als een extra woonegelegenheid. Hiermee wordt ingespeeld op een maatschappelijke vraag naar zorgwonen.

1.2.3. Aanpassingen met betrekking tot het netbeheer

Het ontwerpdecreet bevat een reeks kleine aanpassingen met betrekking tot het netbeheer:

- Het invoegen van een nieuwe definitie m.b.t. "intermediairen bij de aankoop van energie" en de bevoegdheid van de VREG m.b.t. toezicht daarop;
- Aanpassingen van een aantal bepalingen m.b.t. de werking van de VREG op het vlak van het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met andere regulatoren;
- Aanpassingen m.b.t. de toepasselijkheid van de regels aangaande databeheer op de beheerder van het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit;
- Een aanpassing met betrekking tot de procedure voor het tussentijds vaststellen en herzien van de tariefmethodologie door de VREG;
- Een aanpassing met betrekking tot hoe de netbeheerders en in een specifiek geval de leverancier in het kader van energiefraude kosten en/of onrechtmatig verkregen voordelen moeten verhalen op de "dader(s)".

1.2.4. Andere aanpassingen

Er wordt in het licht van de omzetting van artikel 1, lid 6 van richtlijn 2018/2002/EU aan artikel 4/1.2.2, §3 van het Energiedecreet een aanpassing aangebracht aan de bestaande rechtsgrond voor de Vlaamse Regering met betrekking tot het vaststellen van regels aangaande de verwarming en koeling of warmwatervoorziening van een gebouw door een warmte- of koudenet of door een centrale bron die verschillende gebouwen of verschillende gebruikers binnen één gebouw bedient.

Tot slot bevat dit decreet ook een aantal bepalingen die uitvoering geven aan het Vlaams Regeerakkoord (bv. m.b.t. een renovatie-eis binnen een gestelde termijn bij aankoop van een tertiair gebouw,...).

1.2.5. Bevoegdheidsdelegatie

In de volgende artikelen van het ontwerpdecreet wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering gegeven om verdere uitvoeringsmaatregelen te nemen:

- Artikel 7 (nadere regels met betrekking tot het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware door netbeheerders en Vlaams Energiebedrijf en het bepalen van voorwaarden waaraan samenwerking op het vlak van het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen moet voldoen)
- Artikel 10 (nadere regels met betrekking tot toepassingsgebied aardgasaansluiting);
- Artikel 14 (aanpassing bestaande delegatie m.b.t. nadere regels voor de transparante en accurate berekening van het individuele verbruik en voor de verdeling van de kosten van het thermische of warmwaterverbruik);
- Artikel 18 (supercap)
- Artikel 21-23 (koppelen van EPC of te behalen energieprestatie-eis aan de energieleningen)
- Artikel 25 (toegang EPB-aangifte);
- Artikel 27-28 (eisen voor technische installaties en technische bouwsystemen);
- Artikel 29 (opleggen van eisen dat bij notariële overdracht van de volle eigendom na het verlijden van de authentieke akte het niet-residentieel gebouw aan een minimaal energieprestatieniveau moet voldoen);
- Artikel 32 (eisen m.b.t. elektromobiliteit).
- Artikel 38 (inwerkingtredingsbepaling)

1.2.6. Toezicht en handhaving

Er wordt ook een nieuwe sanctiebepaling voorgesteld voor de verplichtingen aangaande elektromobiliteit. In beide gevallen is het Vlaams Energieagentschap met de toezicht en handhaving gelast. Er wordt tevens een lacune m.b.t. de EPC-handhaving rechtgezet. Tot slot wordt op vraag van de VREG een fout in artikel 13.1.2 van het Energiedecreet m.b.t. haar toezichtsbevoegdheid rechtgezet.

1.3. Totstandkomingsprocedure

1.3.1. Non-advies van de SERV

De SERV liet per e-mail d.d. 20 april 2020 weten dat zij over het ontwerpdecreet geen advies wenste te verstrekken.

1.3.2. Non-advies van de Minaraad

De MINA-raad liet per schrijven d.d. 30 april 2020 weten dat zij over het ontwerpdecreet geen advies wenste te verstrekken.

1.3.3. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)

De VTC gaf haar advies nr. 2020/11 op 28 april 2020. In haar advies is de VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- algemeen
 - de correcte rechtvaardigingsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting;
 - alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen voor zover dit nog niet gebeurd is in het bestaande decreet;
- artikel 20, 3° en artikel 25, 3°
 - het garanderen dat waar over geanonimiseerde gegevens wordt gesproken, het wel degelijk om geanonimiseerde gegevens gaat (en niet om louter gepseudonimiseerde);
 - het respecteren van de decretale en wettelijke verplichtingen inzake de mededeling van persoonsgegevens;
- artikel 25, 1°
 - de afbakening van het doeleinde in het decreet zelf;
 - het opstellen van het protocol met de kredietgevers volgens de vereisten van een protocol voor de mededeling van persoonsgegevens zoals bepaald in het e-govdecreet.

Met voormelde elementen werd dan ook in het ontwerpdecreet rekening gehouden en de memorie van toelichting wordt aangepast m.b.t. de rechtvaardigingsgronden:

- Wat die rechtvaardigingsgronden betreffen: de richtlijn 2010/31/EU verplicht de lidstaten niet om over een EPC-databank te beschikken.³ Een dergelijke databank is in de eerste plaats echter noodzakelijk en zelfs onontbeerlijk voor de vervulling van zowel een taak van algemeen belang als van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, als bedoeld in artikel 6, lid 1, e) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

³ Waar lidstaten toch over een dergelijke databank beschikken, zoals in het Vlaamse Gewest, moet deze databank echter aan de vereisten van artikel 10 van richtlijn 2010/31/EU voldoen, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2018/844. Artikel 10, paragraaf 6 ter bepaalt met betrekking tot de EPC-databank: "Op verzoek worden voor statistische en onderzoeksdoeleinden en aan de eigenaar van het gebouw ten minste geaggregeerde geanonimiseerde gegevens conform de Unievoorschriften en nationale voorschriften inzake gegevensbescherming ter beschikking gesteld." Een wijziging die die richtlijnbeeping omzet maakt ook het voorwerp uit van voorliggend ontwerpdecreet.

In artikel 11.1.14 en artikel 11.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 werd voorzien dat het Vlaams Energieagentschap respectievelijk een "energieprestatiedatabank" en een "energieprestatiecertificatendatabank" bijhoudt. Deze databanken hebben immers tot expliciet doel om het Vlaams Energieagentschap concreet mogelijk te maken de inhoudelijke verplichtingen met betrekking tot EPB en EPC daadwerkelijk te controleren en handhaven (wat dan weer wel een expliciete verplichting is die op de lidstaten rust op basis van de richtlijn 2010/31/EU): het is immers op basis van de ingediende EPB-aangiftes en energieprestatiecertificaten dat de handhaving richting de aangifteplichtigen (cfr. art. 13.4.5, §5, en artikel 13.4.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009), de eigenaars (cfr. art. 13.4.10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009), de EPB-verslaggevers (cfr. artikel 13.4.5, §1 en §3, artikel 13.4.7 en artikel 13.4.7/1 van het Energiedecreet) en de energiedeskundigen (cfr. artikel 13.4.10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, en artikel 11.2.1 en artikel 11.2.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010) gebeurt.

Die databanken zijn voorts ook onontbeerlijk in het kader van de door artikel 11.1.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 verplichte evaluatie van de EPB-regelgeving en de bijhorende beleidsvoorbereiding: het is immers op basis van de gegevens opgenomen in die databanken dat de Vlaamse overheid de effecten van haar beleid kan analyseren en dat beleid kan bijsturen.

- Daar waar de VTC evenwel in haar advies spreekt over het "*garanderen dat waar over geanonimiseerde gegevens wordt gesproken, het wel degelijk om geanonimiseerde gegevens gaat*" betreft dit uiteraard de concrete uitvoeringspraktijk, en dit staat uiteraard los van een advies over de decreettekst zelf. Het is evident dat het Vlaams Energieagentschap dit op basis van het huidige artikel 11.1.14 en artikel 11.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 al zo toepast en in de toekomst op basis van de gewijzigde teksten ook zal moeten blijven toepassen, te meer daar het decreet immers ontegensprekelijk stelt dat het net om geanonimiseerde gegevens moet gaan. Dat de decretale en wettelijke verplichtingen inzake de mededeling van persoonsgegevens hierbij moeten worden gerespecteerd is overigens de evidentie zelve.
- De suggestie m.b.t. artikel 25, 1° aangaande de afbakening van het doeleinde wordt gevolgd. Artikel 25, 1° zal ook pas in werking treden op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt en die niet eerder kan zijn dan de datum dat een protocol wordt afgesloten tussen het Vlaams Energieagentschap en de kredietgevers, als vermeld in artikel I.9, 34° van het Wetboek van Economisch Recht.

1.3.4. Advies afdeling Wetgeving van de Raad van State

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestbevoegdheid. De bevordering van het rationeel energiegebruik in de meest brede zin behoort immers conform artikel 6, §1, VII, eerste lid van de BWHI tot de gewestaangelegenheden. Ook de distributie van aardgas en van elektriciteit behoort conform dat artikel tot de gewestbevoegdheden.

Artikel 2

Dit artikel past de oplistings van richtlijnen waarvan het Energiedecreet de gehele of gedeeltelijke omzetting vormt aan.

Artikel 3

1. Aanpassing definities m.b.t. de energieprestatieregelgeving

Artikel 2 van richtlijn 2018/844/EU wijzigt enkele definities in richtlijn 2010/31/EU, en voegt nieuwe definities toe. Definities m.b.t. de energieprestatieregelgeving moeten dan ook worden omgezet. Wat het Energiedecreet betreft, gaat dit over:

- Richtlijn 2010/31/EU: waar naar deze richtlijn wordt verwezen, moet duidelijk worden vermeld dat de richtlijn werd gewijzigd. Concreet betekent dit dat artikel 1.1.2, 2° van het Energiedecreet gewijzigd moet worden om te reflecteren dat deze richtlijn werd aangepast door richtlijn 2018/844. Hetzelfde geldt voor artikel 1.1.3, 112° van het Energiedecreet.
- "Technisch bouwsysteem" (artikel 1.1.3, 115/2° van het Energiedecreet): deze definitie wordt gewijzigd enerzijds ter verduidelijking van het toepassingsgebied van enkele technische bouwsystemen, anderzijds een toevoeging van 'systemen voor gebouwautomatisering en -controle' en 'elektriciteitsopwekking ter plaatse' zoals vereist onder de nieuwe richtlijn. Verdere uitwerking van de definities volgt in het Energiebesluit (systeemeisen worden aangepast – hiervoor wordt eerst een studie uitgevoerd).
- "Systeem voor gebouwautomatisering en -controle": deze definitie moet nieuw worden toegevoegd. Enerzijds moeten lidstaten voor dit type systemen eisen opleggen (zie boven). Daarnaast moeten tegen eind 2025 grote, niet-residentiële gebouwen verplicht zijn uitgerust met systemen voor gebouwautomatisatie en -controle.

Andere nieuwe definities van de richtlijn die geen betrekking hebben op de energieprestatieregelgeving moeten niet worden opgenomen aangezien deze buiten het toepassingsgebied van het Energiedecreet vallen. Deze moeten in andere regelgeving worden omgezet.

Voorts wordt er in artikel 1.1.3 van het Energiedecreet ook een definitie van "zorgwoning" ingevoerd, waarbij flexibel wordt verwezen naar de definitie die hiervoor in de VCRO wordt gehanteerd. Een zorgwoning wordt niet beschouwd als een aparte wooneenheid in het kader van de definitie van "EPB-eenheid" als bedoeld in art. 1.1.3, 47°/1.

2. Aanpassing definities m.b.t. netbeheer

De volgende definities die betrekking hebben op het netbeheer worden gewijzigd:

- Punt 56° : uitbreiding toepassingsgebied van de definitie van "gebouw" tot titel IV/1 (warmte- en koudenetten): de definitie van het begrip 'stadsverwarming' in punt 113/1/1° verwijst naar een netwerk dat verbonden is met meerdere *gebouwen*. Daarbij is er in de praktijk soms verwarring rond wat juist dient verstaan te worden onder een gebouw (dit bijvoorbeeld vaak in relatie tot funderingen, ondergrondse garages, kruipkelders, doorgangen,...). Ook artikel 4/1.2.2 van het Energiedecreet verwijst naar de verwarming en koeling of warmwatervoorziening van een *gebouw* door een warmte- of koudenet of door een centrale bron. Er wordt daarom voorgesteld om de definitie van het begrip 'gebouw' (art. 1.1.3, 56° Energiedecreet) uit te breiden tot titel IV/1 van het Energiedecreet inzake de organisatie van de uitbating van warmte- en koudenetten.
- Punt 70°/2: invoegen definitie voor "intermediair bij de aankoop van energie": er wordt voorgesteld om een definitie voor de term "intermediair bij de aankoop van energie" toe te voegen aan het Energiedecreet, met een opsomming van de vele spelers die -meer en meer- actief zijn op de elektriciteits- en gas markt en hun diensten aanbieden aan eindafnemers. Het gaat dan om partijen die betrokken zijn bij groepsaankopen, aanbieders van prijsvergelijkingssites,...
- Punt 81°: toevoeging van de term "intermediair bij de aankoop van energie" aan de definitie van "marktpartij": organisatoren van groepsaankopen, prijsvergelijkingssites, enz. spelen immers meer en meer een belangrijke, voorafgaandelijke rol bij de totstandkoming van leveringscontracten en werken nauw samen met de energieleveranciers. Hierdoor kan de VREG op grond van het huidige artikel 13.1.2 van het Energiedecreet ook bij deze actoren de nodige inlichtingen en gegevens opvragen en dit bijvoorbeeld voor de opmaak van studies, voor de opname van de prijs van groepsaankopen in de V-test, enzovoort.
- Punt 113/1/1°: aanvulling definitie "stadsverwarming": er wordt voorgesteld om de definitie van stadsverwarming- of koeling aan te vullen, zodat decentrale productie-eenheden ook worden omvat. Stadsverwarming (of verwarming via een warmtenet) kan immers ook verlopen via decentrale productie-eenheden.

Deze wijziging zorgt tevens voor een correcte omzetting van het begrip, zoals gedefinieerd in artikel 2, 19° van de richtlijn 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (de nieuwe Richtlijn Hernieuwbare Energie): *"stadsverwarming of stadskoeling: de distributie van thermische energie in de vorm van stoom, warm water of gekoelde vloeistoffen vanuit centrale of decentrale productiebronnen via een netwerk dat verbonden is met meerdere gebouwen of locaties, voor het verwarmen of koelen van ruimten of processen."*

Tot slot worden een aantal verkeerde nummeringen in de lijst met definities rechtgezet. Zo zijn er bijvoorbeeld twee definities ("geothermische energie" en "gemeenschappelijk deel") genummerd als punten 56°/1⁴ en twee definities ("SPF" en "stadsverwarming of -koeling") genummerd als punten 113°/1/1⁵. Dit wordt gecorrigeerd.

⁴ Deze dubbele nummers 56°/1 werden veroorzaakt doordat twee decreten, te weten het decreet van 8 juli 2011 houdende de implementatie van de Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG, en het decreet van 18 november 2011 houdende wijziging van het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, op dezelfde plek een definitie invoerden.

⁵ Deze dubbele nummers 113°/1/1 werden veroorzaakt doordat twee op dezelfde dag aangenomen decreten, te weten het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen en het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet

Artikel 4

In dit artikel worden volgende wijzigingen voorzien:

- In punten 1° en 2° wordt verduidelijkt dat de decreetgever via het decreet digitale meters enkel een kader voor databeheer door de distributienetbeheerders wou regelen, en niet zozeer het databeheer op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit (de leidingen van Elia met een spanning van 70 kV of minder). Zie ook infra.
- In punt 3° wordt een extra adviserende taak opgelegd aan de VREG, met name het op verzoek van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering of de minister van energie uitvoeren van studies en onderzoeken over of het geven van adviezen over de activiteiten van de intermediären bij de aankoop van energie die actief zijn in het Vlaams Gewest (zie hoger).

Artikel 5 en artikel 6

Krachtens artikel 3.1.4, §2, punt 8° Energiedecreet is de VREG bevoegd voor: *"het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten en het tot stand brengen van duurzame samenwerkingsverbanden, de zogenaamde partnerschapsovereenkomsten met de regulatoren en instanties die werkzaam zijn binnen de Vlaamse, Belgische en Europese elektriciteits- en aardgasmarkt"*. Krachtens punt 11° van diezelfde bepaling is de VREG bevoegd voor: *"de samenwerking en uitwisseling van gegevens met de regulatoren en instanties die werken binnen de Vlaamse, Belgische en Europese elektriciteits- en gasmarkt, voor zover de bepalingen van artikel 3.1.12 worden nageleefd"*.

Artikel 3.1.12 Energiedecreet regelt het beroepsgeheim van de bestuurders, de algemeen directeur en de personeelsleden van de VREG. Zij mogen de vertrouwelijke gegevens die hun ter kennis komen in principe aan niemand bekendmaken, behalve in enkele welomschreven situaties, waaronder de uitwisseling van gegevens met de regulatoren en instanties werkzaam *binnen de Vlaamse, Belgische en Europese elektriciteits- en aardgasmarkt*, indien met die instanties een overeenkomst in de zin van artikel 3.1.4, §2, punt 8° Energiedecreet is gesloten.

Uit het samenlezen van artikel 3.1.4, §2, punten 8° en 11° Energiedecreet met artikel 3.1.12 Energiedecreet blijkt dus dat er thans voor de VREG geen ruimte is om vertrouwelijke gegevens uit te wisselen met regulatoren die werkzaam zijn *buiten* de Vlaamse, Belgische en Europese elektriciteits- en aardgasmarkt. Een uitwisseling van vertrouwelijke gegevens met dergelijke regulatoren kan echter nodig zijn met het oog op een efficiënte uitoefening van de regulatoire taken en bevoegdheden van de VREG.

Zo dient de VREG er bij de opstelling van de tariefmethodologie bijvoorbeeld over te waken dat er geen kruissubsidiëring is tussen de door hem gereguleerde en de niet door hem gereguleerde activiteiten (zie het richtsnoer in art. 4.1.32, §1, punt 14° Energiedecreet). Fluvius is als *multi-utility* nutsbedrijf onder meer actief in zowel de elektriciteits- en aardgassector (gereguleerd door de VREG), als de telecomunicatiesector (gereguleerd door o.m. het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT)). Of er al dan niet kruissubsidiëring is tussen de door de VREG gereguleerde activiteiten en de niet door de VREG gereguleerde activiteiten, kan uiteraard beter worden beoordeeld indien de VREG en het BIPT op wederzijdse basis vertrouwelijke gegevens kunnen uitwisselen, elk m.b.t. de door hen gereguleerde activiteiten.

van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn van de Europese Unie 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en de toekenning van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong, op dezelfde plek een definitie invoerden.

Om dit langs de zijde van de VREG mogelijk te maken, wordt in artikel 3.1.4, §2, punten 8° en 11° Energiedecreet en in artikel 3.1.12 Energiedecreet de zinsnede "regulatoren en instanties die werkzaam zijn binnen de Vlaamse, Belgische en Europese elektriciteits- en aardgasmarkt" aangevuld met de woorden "of met regulatoren binnen andere netwerksectoren". Zo worden de mogelijkheden van de VREG op het gebied van samenwerking en gegevensuitwisseling verruimd tot regulatoren werkzaam in andere netwerksectoren dan de elektriciteits- en aardgassector, waaronder bv. de telecomunicatiesector en de rioleringssector.

Deze verhoogde samenwerkingsmogelijkheden met andere niet-energiegerelateerde regulatoren komen echter niet in de plaats van of doen geen afbreuk aan het voornemen uit het Vlaams Regeerakkoord (p. 212, 231) om tot een overkoepelende Vlaamse regulator te komen. Een dergelijke verhoogde samenwerking is immers geen substituut voor de beleidsmatige voordelen die met een dergelijke overkoepelende regulator gepaard gaan.

Artikel 7

Conform artikel 4.1.8/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 kunnen een netbeheerder en zijn werkmaatschappij geen activiteiten ondernemen inzake het aanbieden van commerciële energiediensten of het optreden als aggregator. Als uitzondering hierop is bepaald dat de netbeheerder of zijn werkmaatschappij diensten kunnen aanbieden aan aandeelhouders/vennoten of op grond van een openbaredienstverplichting die door dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden opgelegd, of die voortvloeien uit de gunning van overheidsopdrachten, uitgeschreven door een andere aanbestedende overheid dan de overheden die aandeelhouder/vennoot zijn en voor zover die gunning betrekking heeft op energiediensten die rechtstreeks ten gunste komen van die aandeelhouders/vennoten.

De thans voorgestelde wijziging beoogt in dit kader een afgelijnde vorm van samenwerking tussen de netbeheerders (Fluvius) en het Vlaams Energiebedrijf (VEB). Vermits zowel het VEB, vanuit haar missie om de publieke sector te ontzorgen op vlak van energiebeheer, als Fluvius, vanuit haar wettelijke rol en op vraag van haar vennoten, activiteiten op vlak van energiebeheer opnemen, dienen beide partijen te beschikken over een geschikt softwarepakket om de energieboekhouding van hun doelgroep respectievelijke vennoten te kunnen organiseren. Ingegeven door een kostenefficiënte besteding van overheidsmiddelen is het daarom aangewezen dat beide partijen deze ontwikkelingen gezamenlijk kunnen opnemen om op die manier kosten te kunnen delen, o.a. maar niet uitsluitend bij het raadplegen van de markt conform de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Vanuit dezelfde overweging, namelijk de missie van het VEB, de opdracht van Fluvius en de efficiënte besteding van overheidsmiddelen kan gesteld worden dat het opportuun is een kader te creëren voor de synergiën tussen deze overheidsbedrijven op vlak van energiediensten. Daarvoor dienen beide partijen te beschikken over een bibliotheek met toepasbare besparingsmaatregelen, o.a. maar niet uitsluitend bij het raadplegen van de markt conform de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Dit betreft echter geen vrijgeleide aan de netbeheerders, hun werkmaatschappij of het VEB. De Vlaamse Regering kan immers nadere regels bepalen met betrekking tot het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan die samenwerking op het vlak van het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen moet voldoen.

Artikel 8

Via het Decreet digitale meters⁶ werd een onderscheid gemaakt tussen 'activiteiten inzake databeheer' (artikel 4.1.8/2 e.v. van het Energiedecreet) en de taken van de netbeheerder inzake het 'beheer van het net' (artikel 4.1.6, §1, van het Energiedecreet). Deze opsplitsing werd initieel voorzien omdat de decreetgever voor de activiteiten inzake databeheer op het distributienet een aparte figuur (de databeheerder) wou creëren en voor het databeheer op het distributienet een kader wou creëren. Finaal werd de opsplitsing qua taken behouden, maar werd de figuur databeheerder niet weerhouden.

Aangezien artikel 4.1.6, §3, van het Energiedecreet echter wel de activiteiten inzake databeheer met betrekking tot het plaatselijk vervoernet bevat, wordt voorgesteld om te verduidelijken dat artikel 4.1.8/2 van het Energiedecreet enkel betrekking heeft op activiteiten inzake databeheer op het distributienet.

Artikel 9

Het Vlaams Regeerakkoord stelt o.a. met betrekking tot nieuwbouw dat *"een aardgasaansluiting bij nieuwe grote verkavelingen en grote appartementsgebouwen enkel nog [kan] voor collectieve verwarming via warmtekrachtkoppeling of in combinatie met een hernieuwbaar energiesysteem als hoofdverwarming."* Ten einde deze verplichting te operationaliseren wordt in het Energiedecreet via een nieuw artikel 4.1.16/1 een verplichting voor de aardgasnetbeheerder ingeschreven.

In afwijking van het artikel 4.1.13, artikel 4.1.15 – dat de gevallen vaststelt waarin een huishoudelijke afnemer het recht heeft op een aardgasaansluiting – en artikel 4.1.16 kan elke aardgasdistributienetbeheerder bij nieuwe grote verkavelingen, alwaar de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden vanaf 1 januari 2021 werd aangevraagd, en grote appartementsgebouwen, alwaar de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen werd aangevraagd vanaf 1 januari 2021, enkel nog voorzien in een aansluiting op het aardgasdistributienet bij collectieve verwarming via warmtekrachtkoppeling of in combinatie met een hernieuwbaar energiesysteem als hoofdverwarming. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de grootte van de verkavelingen en de appartementsgebouwen die onder deze verplichting vallen, alsmede voor de hernieuwbare energiesystemen die hiervoor in aanmerking komen.

Er wordt gekozen om dit principe qua temporeel toepassingsgebied te koppelen aan een vergunningsaanvraag vanaf 1 januari 2021 en dit om bouwprojecten die reeds in een ver gevorderd stadium zijn en die niet zomaar nog kunnen worden aangepast niet met een onrealistische en voor hen niet voorzienbare bijkomende verplichting te belasten.

Het is verder aan de gewestelijke energieregulator om als toezichthouder met betrekking tot de netbeheerders er op toe te zien dat de aardgasdistributienetbeheerders deze verplichting correct uitvoeren en naleven.

Artikel 10 en artikel 11

In de vierde paragraaf van art. 4.1.33 van het Energiedecreet wordt de procedure bepaald die gevolgd moet worden wanneer 1) de VREG de tariefmethodologie of de tarieven wil wijzigen en 2) de netbeheerder een aanvraag tot herziening van de tarieven wil indienen bij de VREG.

Deze paragraaf is echter (ongewild) ongelukkig geformuleerd. Artikel 4.1.33. van het Energiedecreet handelt over de procedure voor het indienen en goedkeuren van tarieven.

⁶ Decreet van 26 april 2019 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet, B.S. 5 juni 2019.

De procedure voor het indienen en goedkeuren van de tariefmethodologie staat in artikel 4.1.31 van het Energiedecreet.

Bij een wijziging van de tariefmethodologie, wat enkel mogelijk is op initiatief van de VREG, moet dus de procedure, vermeld in de eerste en tweede paragraaf van artikel 4.1.31. van het Energiedecreet gevolgd worden en niet de procedure in paragraaf 3 van artikel 4.1.33 van het Energiedecreet (zoals nu staat in paragraaf 4 van artikel 4.1.33. van het Energiedecreet).

Voorgesteld wordt om de paragraaf 4 te ontdebellen en het deel dat betrekking heeft op de wijziging van de tariefmethode door de VREG, te plaatsen onder het juiste artikel, met name artikel 4.1.31. In paragraaf 4 van artikel 4.1.33. worden vervolgens de verwijzingen naar de tariefmethodologie geschrapt, zodat dit artikel enkel nog handelt over de procedure bij wijziging van de tarieven op initiatief van de VREG of de distributienetbeheerder.

Artikel 12

Het is niet de bedoeling dat een leveringsvergunning wordt ingetrokken, maar wel wordt opgeheven bij bijv. een faillissement van een energieleverancier. Het is immers niet de bedoeling dat deze maatregel retroactieve werking krijgt. Om elke verwarring te vermijden, wordt dit rechtgezet in punt 1° van dit artikel.

In punt 2° van dit artikel wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de maximale periode "kan bepalen" in plaats van "bepaalt". Door deze wijziging kan, indien nodig, de decretale regeling inzake de noodleveranciersregeling onmiddellijk toegepast worden, zonder dat gewacht moet worden op de uitvoering door de Vlaamse Regering van dit artikel.

Artikel 13

Artikel 4/1.2.2 van het Energiedecreet bevat ter uitvoering van richtlijn 2012/27/EU de rechtsgrond voor regels aangaande de verwarming en koeling of warmwatervoorziening van een gebouw door een warmte- of koudenet of door een centrale bron die verschillende gebouwen of verschillende verbruikers binnen één gebouw bedient.

Artikel 4/1.2.2, §3 van het Energiedecreet stelt in dit kader:

"De warmte- of koudenetbeheerder of de beheerder van een centrale bron die verschillende gebouwen of verschillende verbruikers binnen één gebouw bedient, zorgt ervoor dat in appartementsgebouwen en multifunctionele gebouwen met een centrale verwarmings- of koelingsbron of met levering vanuit zijn warmte- of koudenet of zijn centrale bron individuele verbruiksmeters geïnstalleerd worden om het warmte- of koelingsverbruik of het warmwaterverbruik voor iedere eenheid te meten.

De Vlaamse Regering kan uitzonderingen bepalen voor de gevallen waarin het technisch niet haalbaar of niet kostenefficiënt is om een dergelijke meter te installeren. De Vlaamse Regering bepaalt aan welke voorwaarden de meters moeten voldoen. De partijen die via dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan toegang krijgen tot de gegevens van de meters, zorgen ervoor dat de dataveiligheid op elk moment gegarandeerd wordt en dat voldaan wordt aan de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de transparante en accurate

berekening van het individuele verbruik en voor de verdeling van de kosten van het thermische of warmwaterverbruik voor:

1° warm water voor huishoudelijk gebruik;

2° warmte uit de installatie van het gebouw voor de verwarming van de gemeenschappelijke ruimten;

3° de verwarming van de appartementen.

Via richtlijn 2018/2002/EU wordt de richtlijn 2012/27/EU gewijzigd en wordt in die richtlijn o.a. een nieuw artikel 9ter ingevoegd. Lid 3 van dat artikel 9ter stelt dat *"indien appartementsgebouwen of multifunctionele gebouwen zijn aangesloten op stadsverwarming of -koeling of een eigen gemeenschappelijk verwarmings- of koelingssysteem voor dergelijke gebouwen gangbaar is, de lidstaten ervoor zorgen dat zij, met het oog op een transparante en accurate berekening van het individuele verbruik, transparante en voor het publiek toegankelijke nationale regels vaststellen voor de verdeling van de kosten voor het verbruik van verwarming, koeling en warm water voor huishoudelijk gebruik in dergelijke gebouwen. Waar passend, bevatten deze regels richtsnoeren betreffende de wijze waarop de kosten van energie moeten worden verdeeld, die wordt gebruikt als volgt: a) warm water voor huishoudelijk gebruik; b) warmte uit de installatie van het gebouw voor de verwarming van de gemeenschappelijke ruimten, wanneer trappenhuisen en gangen voorzien zijn van radiatoren; c) voor het verwarmen of koelen van appartementen."* Dit houdt in dat de bestaande rechtsgrond in artikel 4/1.2.2, §3, derde lid van het Energiedecreet enigszins moet worden aangepast om in lijn te zijn met de herformulering van die richtlijnbevestiging. Meer bepaald moet het lid richting de Regering dwingender worden geformuleerd en moeten trappenhuisen en gangen met radiatoren en koeling van appartementen worden toegevoegd.

Artikel 14

Artikel 4/1.3.1, eerste lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bevat verkeerdelijk twee punten 3°. Deze nummeringsfout wordt rechtgezet.

Artikel 15 en artikel 16

Wanneer het gaat over energiefraude in de zin van artikel 1.1.3, 40° van het Energiedecreet, hebben de netbeheerders en de warmte- of koudenetbeheerders de verplichting om alle kosten, inclusief het onrechtmatig verkregen voordeel zelf, rechtstreeks in te vorderen bij de netgebruiker of de warmte- of koudenetgebruiker.

Dat bleek al duidelijk uit de memorie van toelichting bij het decreet van 24 februari 2017 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraude (Parl. St. VI. Parl., Doc. 1047/1 (2016-2017), p. 14): *"De netbeheerder of zijn gemandateerde kan deze kosten rechtstreeks invorderen bij de netgebruiker ... Het kan hier gaan om onder meer onrechtmatig verkregen elektriciteit, aardgas, certificaten, premies of om niet-betaalde belastingen, heffingen, toeslagen, ontdoken nettarieven, ontdoken prosumententarieven en interessen"*.

Het is nooit de wil van de decreetgever geweest dat het leveranciersmodel gebruikt zou worden om via het cascademodel de toegangshouder in te schakelen bij de recuperatie van onrechtmatig verkregen voordelen en kosten in het kader van energiefraude.

Om elke verwarring hierover uit te sluiten, wordt de regelgeving nu aangepast, zodat het voor iedereen duidelijk is dat het enkel de netbeheerder of warmte- of koudenetbeheerder of hun gemandateerde is die het onrechtmatig verkregen voordeel en alle kosten rechtstreeks invordert bij de netgebruiker of de warmte- of koudenetgebruiker. Er wordt

hierop een uitzondering voorzien voor het terugvorderen van verschuldigd prosumementarief indien de aanmelding voor decentrale productie-installaties ≤ 10 kVA laattijdig maar binnen de drie maanden na keuring gebeurt. Het aansluitingsreglement bepaalt momenteel dat er een meldingsplicht is voor dergelijke installaties binnen één maand na de keuringsdatum. In dat geval is het de leverancier die het onrechtmatig verkregen voordeel (het prosumementarief zonder interesten) rechtstreeks invordert bij de netgebruiker. Binnen de termijn van drie maanden na keuringsdatum zullen geen kosten worden aangerekend die betrekking hebben op het niet nakomen van de meldingsplicht.

Artikel 17

Deze bepaling heft de bestaande Supercap-regeling voor de beperking van de financieringskosten voor hernieuwbare energie uit artikel 7.1.10, §3/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 op. Deze bepaling moet omwille van coherentieredenen immers worden samengevoegd in een nieuwe geïntegreerde bepaling waarbij de financieringskosten voor zowel hernieuwbare energie als warmtekrachtkoppeling worden beperkt (zie infra artikel 18).

Artikel 18

De Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020 ("EEAG") voorzien in paragraaf 189 de mogelijkheid voor een lidstaat om de kosten van hernieuwbare energie te beperken tot 4% van de bruto toegevoegde waarde van de onderneming. Voor extra elektro-intensieve ondernemingen (ondernemingen met een elektriciteitsintensiteit van ten minste 20%) kan de lidstaat het totale verschuldigde bedrag beperken tot 0,5 % van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming ("supercap").

De mogelijkheid voor een supercap ter beperking van de kosten voor de ondersteuning van groene stroom (niet WKK) werd in Vlaanderen ingevoerd (artikel 7.1.10, §3/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 juncto titel VI, hoofdstuk VI van het Energiebesluit van 19 november 2010). Deze supercap werd aangemeld bij de Europese Commissie en in oktober van 2019 goedgekeurd als compatibele staatssteun.⁷

De Europese Commissie is er in haar beslissing echter vanuit gegaan dat de supercap zowel betrekking heeft op de kosten voor de ondersteuning van groene stroom als van WKK.

*15) When the eligible beneficiaries opt for the notified GVA cap scheme, the corresponding supplier subsequently is no longer obliged to submit certificates for the electricity taken off from that offtake point (Article 7.1.10, §3/1 of the Flemish Energy Decree). Therefore, **those eligible beneficiaries are exempted from contributing to the financing support of RES producers and CHP installations via their suppliers.** This avoids a situation where a beneficiary would have to make two contributions to the financing support of RES producers and CHP installations.*

*(33) The GVA cap reduces the contribution which eligible beneficiaries usually would make **to the financing of support to RES producers and CHP installations.** In the absence of the GVA cap, the eligible undertakings (energy consumers) would have to pay for the price of GEC and CHP certificates paid by the access holders and then passed on in the electricity bill to them.*

⁷ State aid SA.52367 (2019/NN) – Belgium, Cap on the gross value added for funding of support of electricity from renewable sources for electricity-intensive users

De Europese Commissie is dan ook in haar beoordeling nagegaan of beide elementen van de supercap compatibele staatssteun betroffen. De Europese Commissie oordeelde in een eerste stap dat de supercap voor de financiering van hernieuwbare energieproducenten compatibel is met de EEAG. Vervolgens beslist de Europese Commissie dat de supercap ter financiering van WKK installaties verenigbaar is met het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

*(67) Based on the elements above, the Commission concludes that Belgium demonstrated that the **GVA cap measure funding support to CHP installations** is necessary, appropriate, proportionate, have an incentive effect, and do not unduly distort competition and is thus **compatible with Article 107(3) (c) TFEU**.*

Beide aspecten van de supercap worden dus door de Europese Commissie als compatibele staatssteun beschouwd. M.a.w. de supercap is goedgekeurd als systeem voor korting op de kosten ter ondersteuning van zowel groene stroom als van WKK.

De beslissing van de Europese Commissie houdt dus in dat de supercap in Vlaanderen in feite uitgebreid kan worden tot de financieringssteun voor WKK. Deze uitbreiding vereist een aanpassing van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en van het Energiebesluit van 19 november 2010. Hiertoe wordt alvast door dit decreet in titel VII, hoofdstuk I, afdeling V, onderafdeling III van het Energiedecreet van 8 mei 2009 (de onderafdeling m.b.t. gemeenschappelijke bepalingen m.b.t. de certificatenverplichtingen) een nieuw artikel 7.1.11/1 ingevoegd.

Dit houdt dan ook in dat deze decretale wijziging pas in werking kan treden op een datum die door de Vlaamse Regering wordt bepaald: de decretale bepalingen hebben immers concrete uitvoeringsbepalingen nodig. Dit betekent dat de aanpassing van de artikelen 6.6.1 tot en met 6.6.4, alsook bijlage IV/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 op een gecoördineerde wijze tegelijk met deze decretale bepalingen in werking moeten treden.

Een uitbreiding van deze supercap-maatregel heeft weliswaar een beperkte impact op het volume onderworpen aan het WKK-quotum (100% vrijstelling op de betrokken toegangspunten van de ondernemingen in kwestie) maar zal geen impact hebben op de inkomsten van de Vlaamse overheid. Het bedrag van hetzij 4%, hetzij 0,5 % van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming moet in het Energiefonds worden gestort. Middelen uit het energiefonds zullen worden aangewend voor de financiering van de vergoeding voor de opkoop van warmtekrachtcertificaten door de distributienetbeheerder om het verschil in volume onderworpen aan het WKK-quotum te compenseren.

Artikel 19

Dit artikel wijzigt het opschrift van hoofdstuk I van titel VIII van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Artikel 20

In titel VIII, hoofdstuk I van het Energiedecreet wordt een principe-artikel ingevoerd met betrekking tot algemene criteria waarmee bij het vaststellen van steunmaatregelen voor verbeteringen van de energie-efficiëntie in het kader van de renovatie van gebouwen moet worden rekening gehouden.

Artikel 10, lid 6 van richtlijn 2010/31/EU, zoals gewijzigd bij richtlijn 2018/844, stelt:

"De lidstaten koppelen hun financiële maatregelen voor verbeteringen van de energie-efficiëntie in het kader van de renovatie van gebouwen aan de beoogde of verwezenlijkte energiebesparing, zoals bepaald door één of meer van de volgende criteria:

- a) de energieprestatie van de apparatuur die of het materiaal dat voor de renovatie wordt gebruikt; in welk geval de apparatuur of het materiaal dat voor de renovatie is gebruikt, dient te worden geïnstalleerd door een installateur met het desbetreffende niveau van certificering of kwalificatie;*
- b) standaardwaarden voor de berekening van energiebesparingen in gebouwen;*
- c) de verwezenlijkte verbetering ten gevolge van de renovatie, door de vóór en na de renovatie afgegeven energieprestatiecertificaten met elkaar te vergelijken;*
- d) de resultaten van een energieaudit;*
- e) de resultaten van een andere relevante, transparante en proportionele methode die de verbetering in energieprestatie aantoont."*

Dit houdt een dwingende opdracht aan de lidstaten om, in al haar geledingen, dergelijke steunmaatregelen expliciet te koppelen aan één van die vijf criteria. In België zijn de gewesten bevoegd voor het rationeel energiebeleid en de daaraan gekoppelde (niet-fiscale) steunmaatregelen, maar worden in het kader van de lokale bevoegdheden ook dergelijke subsidies gegeven door de lokale overheden. Ook zij worden gevat door die bepaling uit de richtlijn.

Artikel 21, artikel 22, en artikel 23

Het Vlaams Regeerakkoord bepaalt:

- *Voor het verkrijgen van een substantiële renovatiepremie of energielening dient men te beschikken over een EPC (p. 199).*
- *"Om het energieverbruik en de energiefactuur van nieuwe eigenaars te beheersen en tegelijk onze klimaatdoelstelling te realiseren, stimuleren we o.m. door een versoepeling van de voorwaarden voor een energielening dat niet energiezuinige woningen vanaf 2021 uiterlijk vijf jaar na een notariële overdracht in volle eigendom grondig energetisch gerenoveerd worden om een maximale EPC-score per bouwtypologie te bereiken" (p. 199).*

Deze artikelen hebben dan ook als doel om een decretale rechtsgrond aan de Vlaamse Regering te bieden om bij het verstrekken van nieuwe energieleningen bij gebouwen deze te koppelen aan bepaalde voorwaarden voor het verkrijgen van de lening. Zoals de opmaak van een EPC en een behalen van een minimale eisenniveau.

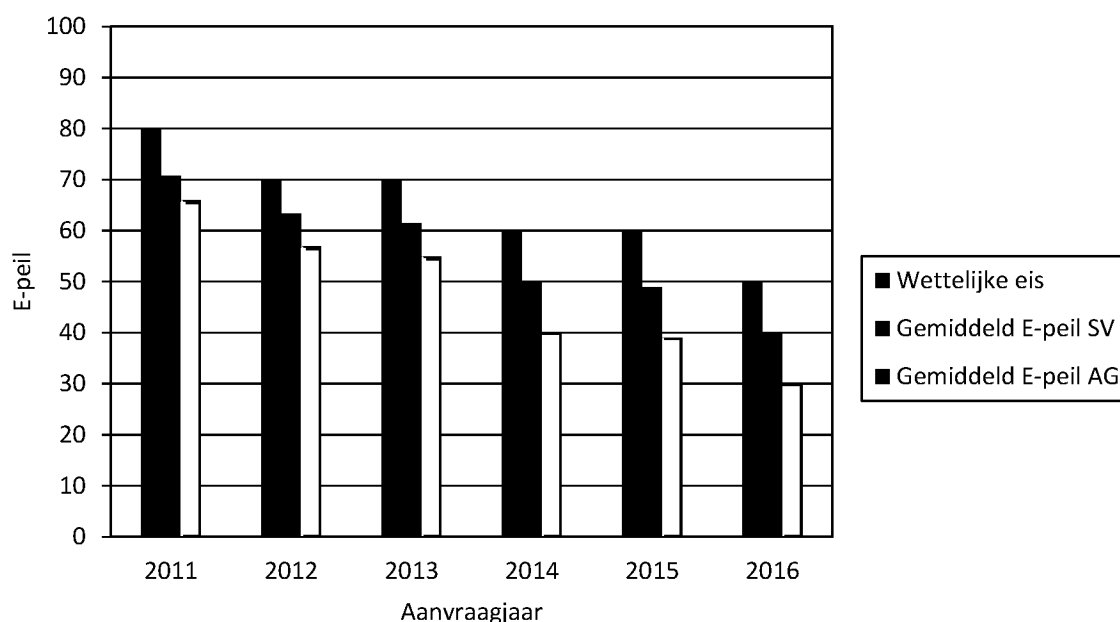
Bijkomend wordt naar analogie met wat reeds bepaald is in artikel 8.2.2, §1, tweede lid van het Energiedecreet in artikel 8.3.1/1 en artikel 8.4.2 van het Energiedecreet een ontbrekende delegatie rechtgezet met betrekking tot het bepalen van de modaliteiten voor de leningen evenals de procedure voor aanvraag en toekenning.

Artikel 24

Dit artikel stelt voor om de verplichte termijn van evaluatie van de EPB-eisen, de berekeningsmethodiek en de te volgen procedures en de administratieve lasten op te trekken tot vijf jaar. Heden moeten de EPB-eisen en de berekeningsmethodiek conform artikel 11.1.6 van het Energiedecreet minstens om de twee jaar worden geëvalueerd, terwijl de te volgen procedures en administratieve lasten om de vier jaar moeten worden geëvalueerd. De termijn van vijf jaar is in overeenstemming met de duur van een legislatuur op het Vlaams niveau.

Bepaalde voorstellen uit de EPB-evaluatie van 2015 zijn op dit moment nog niet zichtbaar in de EPB-aangiften. Conform artikel 11.1.6 is het echter vereist ze toch te evalueren. Deze termijn zorgt zo onbewust voor het evalueren van maatregelen die zelf nog niet tot rijpheid zijn gekomen. De sinds de vorige evaluatie nieuw ingediende EPB-aangiften kunnen nog niet voor de nodige informatie zorgen omdat deze pas worden ingediend na het einde van het bouwproces voor het gebouw in kwestie. Net zoals bij het opmaken van de wetgeving, kennen de bouwprojecten die aan de energieprestatieregelgeving moeten voldoen ook een zekere doorlooptijd. Deze bedraagt makkelijk meer dan twee jaar. De doorlooptijd zorgt ervoor dat de resultaten van het beleid pas ruim na het invoeren ervan kunnen worden geanalyseerd.

Ook uit de startverklaringen kan informatie over het E-peil worden gehaald. Sinds aanvraagjaar 2011 wordt bij de startverklaring een voorafberekening ingediend. Het blijkt echter dat het gemiddelde E-peil voor de startverklaringen duidelijk hoger ligt dan het gemiddelde E-peil voor de EPB-aangiften. De startverklaringen geven een minder ambitieus beeld dan de uiteindelijke aangiften, zoals te zien in onderstaande grafiek. Voor een evaluatie van de eisen zijn de startverklaringen dan ook onvoldoende betrouwbaar.

Grafiek 1 – gemiddelde E-peil voor startverklaringen en aangiften, per aanvraagjaar

De 2-jaarlijkse evaluatietermijn zorgt er verder voor dat de energieprestatieregelgeving aan een hoog tempo moet verder ontwikkelen, terwijl de stakeholders en indirect ook de burgers net vragende partij zijn voor een ruim voorzienbaar en stabiel beleid.

Het optrekken van deze termijn kan hiervoor een oplossing bieden. Het wijzigen van artikel 11.1.6 van het Energiedecreet sluit niet uit dat er tussen de evaluaties door geen bijstellingen of aanpassingen kunnen gebeuren, wanneer problemen opduiken of bijvoorbeeld het jaarlijks cijferrapport een duidelijke afwijking toont. Het is dan echter niet nodig om het volledige eisenpakket te gaan evalueren; er kan in dat geval gerichte actie worden ondernomen.

Artikel 25 en artikel 30

De richtlijn 2010/31/EU verplicht de lidstaten niet om over een EPC-databank te beschikken. Een dergelijke databank is in de eerste plaats echter noodzakelijk en zelfs

onontbeerlijk voor de vervulling van zowel een taak van algemeen belang als van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, als bedoeld in artikel 6, lid 1, e) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In artikel 11.1.14 en artikel 11.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 werd voorzien dat het Vlaams Energieagentschap respectievelijk een "energieprestatiedatabank" en een "energieprestatiecertificatendatabank" bijhoudt. Deze databanken hebben immers tot expliciet doel om het Vlaams Energieagentschap concreet mogelijk te maken de inhoudelijke verplichtingen met betrekking tot EPB en EPC daadwerkelijk te controleren en handhaven (wat dan weer wel een expliciete verplichting is die op de lidstaten rust op basis van de richtlijn 2010/31/EU): het is immers op basis van de ingediende EPB-aangiftes en energieprestatiecertificaten dat de handhaving richting de aangifteplichtigen (cfr. art. 13.4.5, §5, en artikel 13.4.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009), de eigenaars (cfr. art. 13.4.10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009), de verslaggevers (cfr. artikel 13.4.5, §1 en §3, artikel 13.4.7 en artikel 13.4.7/1 van het Energiedecreet) en de energiedeskundigen (cfr. artikel 13.4.10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, en artikel 11.2.1 en artikel 11.2.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010) gebeurt.

Die databanken zijn voorts ook onontbeerlijk in het kader van de door artikel 11.1.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 verplichte evaluatie van de EPB-regelgeving en de bijhorende beleidsvoorbereiding: het is immers op basis van de gegevens opgenomen in die databanken dat de Vlaamse overheid de effecten van haar beleid kan analyseren en dat beleid kan bijsturen.

Waar lidstaten toch over een dergelijke databank beschikken, zoals in het Vlaamse Gewest, moet deze databank echter nu ook aan de vereisten van artikel 10 van richtlijn 2010/31/EU voldoen, zoals gewijzigd door richtlijn 2018/844. Artikel 10, paragraaf 6 ter bepaalt met betrekking tot de EPC-databank het volgende:

"Op verzoek worden voor statistische en onderzoeksdoeleinden en aan de eigenaar van het gebouw ten minste geaggregeerde geanonimiseerde gegevens conform de Unievoorschriften en nationale voorschriften inzake gegevensbescherming ter beschikking gesteld."

Bovenstaand artikel vereist dat de eigenaar beschikking krijgt over gegevens uit de EPC-databank (ten minste geaggregeerd en geanonimiseerd). Heden is in artikel 11.2.3, §3, eerste lid van het Energiedecreet reeds bepaald dat de eigenaar van een gebouw waarvoor een energieprestatiecertificaat is opgesteld toegang heeft tot de gegevens van zijn eigen dossier.

Artikel 8, paragraaf 9 van de richtlijn 2010/31/EU, zoals ingevoegd door richtlijn 2018/844 bepaalt: *"De lidstaten zorgen ervoor dat, indien een technisch bouwsysteem wordt geïnstalleerd, vervangen of verbeterd, de algemene energieprestatie van het gewijzigde onderdeel en indien relevant, van het volledige gewijzigde systeem, wordt geëvalueerd. De resultaten worden gedocumenteerd en doorgegeven aan de eigenaar van het gebouw, zodat ze beschikbaar blijven en kunnen worden gebruikt voor de controle op de inachtneming van de overeenkomstig lid 1 van dit artikel vastgestelde minimumeisen en voor de afgifte van energieprestatiecertificaten. Onverminderd artikel 12 bepalen de lidstaten of de afgifte van een nieuw energieprestatiecertificaat vereist is."*

Conform bovenstaande bepaling moet als een technisch bouwsysteem wordt geïnstalleerd, vervangen of verbeterd, de resultaten aan de eigenaar worden doorgegeven. Voor het EPC-residentiële gebouwen heeft de eigenaar ingevolge artikel 11.2.3, §3 van het Energiedecreet toegang tot de gegevens van zijn eigen dossier. Hij heeft daarmee ook toegang tot alle gegevens over de installatie, vervanging of verbetering van de technische bouwsystemen, zoals deze in het EPC zijn opgenomen.

Bij nieuwbouw wordt een EPC-bouw opgemaakt, dat onderdeel uitmaakt van de EPB-aangifte. De aangifteplichtige⁸, in veel gevallen ook de eigenaar van het gebouw, ondertekent de EPB-aangifte en moet de EPB-aangifte en haar bijlagen verplicht tien jaar bijhouden conform het bepaalde in artikel 11.1.8, §2, tweede lid van het Energiedecreet. Als de eigenaar niet ook de aangifteplichtige is, bijvoorbeeld omdat hij het gebouw aankoopt van de aangifteplichtige na indiening van de EPB-aangifte, kan hij op basis van artikel 9.2.11, §3, van het Energiebesluit van 19 november 2010 aanspraak maken op het verkrijgen van het EPC-bouw. In het kader van een verkoop moet volgens artikel 9.2.3 *juncto* 9.2.5 van het Energiebesluit van 19 november 2010 een geldig EPC aan de koper worden overgedragen.

Het EPC-bouw bevat echter geen gegevens over de installatie, vervanging of verbetering van de technische bouwsystemen. Deze gegevens staan wel in het EPW-formulier en Transmissieformulier. Om dit gat op te vullen, en voor correcte omzetting van artikel 8, paragraaf 9 van Richtlijn 2010/31/EU, wordt in artikel 11.1.14, §2 vierde lid een delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om te bepalen tot welke delen van de EPB-aangifte de eigenaar, die niet ook aangifteplichtige is, toegang heeft.

De energieprestatiecertificatendatabank verzamelt gegevens, maar momenteel is in het Energiedecreet enkel bepaald dat "in het kader van wetenschappelijk onderzoek geanonimiseerde gegevens" uit de energieprestatiecertificatendatabank ter beschikking worden gesteld van belanghebbende instanties. Om te beantwoorden aan artikel 10, lid 6 ter van richtlijn 2010/31/EU is bijgevolg een wijziging van artikel 11.2.3, §3, van het Energiedecreet nodig. Daarbij wordt de bewoording van de richtlijn gevolgd. In artikel 11.1.14, §2, vijfde lid wordt "wetenschappelijke onderzoek" naar analogie vervangen door "voor statistische en onderzoeksdoeleinden". Zo wordt de consistentie van de regelgeving bewaard.

Momenteel heeft het Vlaams Energieagentschap geen duidelijke decretale basis om op adresniveau EPB/EPC-dossiers te koppelen met overeenkomstige gegevens uit andere databanken van de Vlaamse en Federale Overheid en om op deze gekoppelde gegevens, na anonimisering, onderzoek te laten uitvoeren. Zulk onderzoek laat een diepgaande analyse toe van de energie-aspecten in de Vlaamse huishoudens en laat toe om accurate voorspellingsmodellen op te stellen die helpen bij het nemen van beleidsmaatregelen in het kader van de energietransitie. Daarom wordt zowel artikel 11.1.14, §2 als 11.2.3, §3 van het Energiedecreet gewijzigd om een rechtsgrond te creëren voor de koppeling van deze gegevens. Om dezelfde reden wordt in artikel 11.1.14 §2 het vijfde lid vervangen en in artikel 11.2.3 §3 het tweede lid vervangen. Er is verduidelijkt dat het daarbij steeds om anonieme gegevens gaat die niet tot een natuurlijke persoon te herleiden zijn. Daarmee valt de verwerking van deze gegevens niet onder het toepassingsgebied van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Met wijziging van artikel 11.2.3 §3 van het Energiedecreet geeft de Vlaamse Regering ook uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord:

- *"Zo zullen we aan kredietgevers de mogelijkheid geven om in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming en/of voor energiebesparende renovaties, het digitale EPC-attest van het betrokken onroerend goed te gebruiken"*

Er werd in overleg getreden met de financiële sector met betrekking tot de instrumenten die nodig zijn opdat deze hier een actieve rol in zou kunnen opnemen, onder meer door aan kredietgevers de mogelijkheid te geven om in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming en/of voor energiebesparende renovaties, het digitale EPC-attest van het betrokken onroerend goed te gebruiken.

⁸ Conform artikel 11.1.9, §1 van het Energiedecreet is dat de houder van de stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning.

Deze wijziging is bedoeld om het voor de kredietgevers, zoals bepaald in het Wetboek Economisch Recht, mogelijk te maken om in het kader van de behandeling en opvolging van een concrete kredietaanvraag bedoeld voor de aankoop, de bouw en/of de renovatie van particuliere woningen en de eventuele afhandeling ervan, de gegevens uit de energieprestatiedatabank met dat doel te raadplegen en te gebruiken. Ieder ander gebruik, bijvoorbeeld gebruik voor commerciële doeleinden, wordt uitgesloten.

Op die manier zal de kredietgever haar informerende rol ten volle kunnen spelen om bij te dragen aan het maatschappelijk doel dat gericht is op de verbetering van de energiezuinigheid van de woningen.

Het wordt aan het Vlaams Energieagentschap overgelaten de verdere modaliteiten van de terbeschikkingstelling te bepalen in een protocol met de kredietgevers. Dit protocol wordt opgesteld volgens de vereisten van een protocol voor de mededeling van persoonsgegevens zoals bepaald in het e-govdecreet.

Artikel 26

Dit artikel voegt in titel IX van het Energiedecreet een nieuw hoofdstuk I/1 in met betrekking tot het gebruik van verwarmingsinstallaties, technische installaties en technische bouwsystemen, gebouwautomatisering en -controlesystemen.

Artikel 27

De Vlaamse Regering kan in het kader van haar beleid inzake het rationeel energiegebruik en de bevordering van de energieprestaties van gebouwen het gebruik van bepaalde verwarmingsinstallaties, technische installaties en technische bouwsystemen aan eisen of voorwaarden onderwerpen.

Artikel 28

Artikel 14, §4 en artikel 15, §4 van richtlijn 2010/31/EU, zoals gewijzigd door richtlijn 2018/844, verplichten lidstaten om voorschriften vast te leggen voor grote, niet-residentiële gebouwen⁹ betreffende gebouwautomatisering en -controle. Vóór het einde van 2025 moeten deze gebouwen met systemen voor gebouwautomatisering en -controle zijn uitgerust. De gebouwautomatisering en -controlesystemen moeten volgende kunnen:

- "a) het energieverbruik permanent controleren, bijhouden, analyseren en de bijsturing ervan mogelijk maken;*
- b) de energie-efficiëntie van het gebouw toetsen, rendementsverliezen van technische bouwsystemen opsporen, en de persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de voorzieningen of technische installaties informeren over mogelijkheden om de energie-efficiëntie te verbeteren, en*
- c) communicatie met verbonden technische bouwsystemen en andere apparaten in het gebouw mogelijk maken, en interoperabel zijn met technische bouwsystemen van verschillende soorten eigendoms technologieën, toestellen en fabrikanten."*

De verplichting is onafhankelijk van de vraag of het gebouw nieuw gebouwd of verbouwd wordt. Om deze reden kan de verplichting niet worden gedekt door het invoeren van EPB-

⁹ De verplichting is gekoppeld aan het vermogen van het verwarmings- of airconditioningsysteem (al dan niet gecombineerd met ventilatie). Enkel niet-residentiële gebouwen met verwarmingssystemen of met gecombineerde ruimteverwarmings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 290 kW en niet-residentiële gebouwen met airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 290 kW vallen onder het toepassingsgebied.

eisen. Er zullen immers ook veel gebouwen zijn die aan bovenstaande eis moeten voldoen zonder dat voor deze gebouwen een EPB-aangifte moet worden ingediend.

Daarom wordt voorgesteld om in het Energiedecreet een algemene verplichting in te voeren voor de grote, niet-residentiële gebouwen die onder het toepassingsgebied van het voormelde artikel 14 en 15 vallen om uiterlijk op 31 december 2025 de gebouwautomatisering en -controlesystemen aanwezig te hebben.

De Vlaamse Regering kan uitzonderingen voorzien op deze verplichting in geval het technisch of economisch niet haalbaar is om de eisen (bijv. voor oude schoolgebouwen). De richtlijn voorziet in deze mogelijkheid.

De richtlijn voorziet tevens in de mogelijkheid om aan niet-residentiële gebouwen die voldoen aan de voorwaarden m.b.t. gebouwautomatisering vrijstellingen te geven met betrekking tot verplichtingen aangaande regelmatige keuringen van: 1° de toegankelijke delen van verwarmingssystemen of van gecombineerde ruimteverwarmings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW, en 2° de toegankelijke delen van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW. De Vlaamse Regering krijgt de nodige decretale rechtsgrond om dergelijke vrijstellingen te bepalen. De Vlaamse Regering kan die vrijstelling ook moduleren naargelang type van gebouw.

Artikel 29

Het Vlaams Regeerakkoord bepaalt:

- *"Om de klimaatvoetafdruk van niet energiezuinige tertiaire gebouwen te reduceren, moeten ze vanaf 2021 uiterlijk vijf jaar na een notariële overdracht in volle eigendom grondig energetisch gerenoveerd worden. We werken een gebouwenpas uit voor niet-residentiële gebouwen en voeren een energieprestatielabel in."* (p. 200)
- *"Vanaf 2025 moeten alle grote niet-residentiële gebouwen waar de mogelijkheid tot verwarming of koeling in voorzien is, over een energieprestatielabel beschikken en vanaf 2030 moeten deze gebouwen een minimaal energieprestatielabel bereiken. De overheidsgebouwen op Vlaams grondgebied geven het goede voorbeeld door minstens 2 jaar eerder te voldoen aan het minimaal energieprestatielabel."* (p. 200)

Dit artikel heeft dan ook als doel die bepalingen mogelijk te maken en slaat op beide gevallen, maar elk met een eigen finaliteit: namelijk een decretale rechtsgrond aan de Vlaamse Regering bieden voor het opleggen van minimale eisen inzake renovatie bij een notariële overdracht van de volle eigendom van tertiaire gebouwen. Het is aan de Vlaamse Regering om hier bij uitvoeringsbesluit concreet invulling aan te geven. Deze minimale eisen kunnen zodoende naargelang de aard van de gebouwen verschillen.

Ten einde deze doelstellingen te verwezenlijken wordt middels dit artikel voor de Vlaamse Regering in de nodige decretale rechtsgrond voorzien om dergelijke minimale eisen te kunnen opleggen. De Vlaamse Regering kan hierbij zowel de termijn bepalen waarbinnen als de specifieke eisen waaraan moet worden voldaan. De Vlaamse Regering kan hierbij ook een lijst van maatregelen opstellen die los van het vereiste algemene prestatieniveau van het gebouw ook steeds minimaal moeten worden uitgevoerd (bv. laaghangend fruit of "no regret"-maatregelen zoals het isoleren van het dak tot een bepaalde R-waarde).

Artikel 31 en artikel 32

Deze artikelen creëren een decretale rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om artikel 8, lid 2 tot en met 6 van richtlijn 2018/844/EU om te zetten, waardoor in het kader van

elektromobiliteit voor zowel nieuwe als bestaande gebouwen en parkeergebouwen een aantal verplichtingen tot het installeren van elektrische laadpunten en accessoria worden opgelegd. Deze Europese richtlijn voorziet in dit kader echter in een verschil in benadering tussen enerzijds niet voor bewoning bestemde gebouwen en anderzijds de voor bewoning bestemde gebouwen.

De Vlaamse Regering zal in dit kader dus enerzijds moeten bepalen *wie* verantwoordelijk is voor het naleven van deze verplichting en anderzijds zal de Regering ook de concrete eisen bepalen waaraan moet worden voldaan. De Regering kan in dit kader deze eisen differentiëren o.a. naargelang het type gebouw, het aantal voorziene parkeerplaatsen of de uit te voeren werken. De voormelde richtlijn voorziet ook in een aantal expliciete uitzonderingsmogelijkheden, bijvoorbeeld wanneer de vereiste infrastructuur voor leidingen afhankelijk is van geïsoleerde microsystemen, het gaat om KMO's of de kosten van de oplaadinstallaties en leidingen meer bedragen dan 7 % van de totale kosten van de ingrijpende renovatie van het gebouw. De Vlaamse Regering zal dan ook naast de algemene eisen ook uitzonderingen op die verplichtingen kunnen toestaan. Voorts zal de Vlaamse Regering in het licht van het voorgaande ook de concrete inwerkingtreding nog moeten bepalen, want dat hangt samen met de nog vast te stellen concrete eisen.

De richtlijn bepaalt in dit kader ook specifiek voor bestaande niet voor bewoning bestemde gebouwen of parkeergebouwen met meer dan twintig parkeerplaatsen dat zij sowieso ten laatste op 1 januari 2025 moeten zijn uitgerust met een - door de Vlaamse Regering nog te bepalen - minimum aantal oplaadpunten voor elektrische voertuigen. De Vlaamse Regering bepaalt ook hier wie verantwoordelijk is voor het voldoen aan deze eis.

Tot slot kan het niet respecteren van deze verplichtingen gesanctioneerd worden d.m.v. een administratieve geldboete (zie infra).

Artikel 33

Dit betreft de rechtzetting van een materiële vergissing. Het artikel 13.1.2. van het Energiedecreet werd via artikel 46 van het decreet van 16 november 2018 houdende diverse bepalingen inzake energie gewijzigd. De toezichtsbevoegdheden van de VREG, als vermeld in titel XIII, hoofdstuk I, van het Energiedecreet, werden met de voormelde wijziging versterkt zodat de VREG in het kader van het energierecht ook expliciet toezichtsbevoegdheden heeft ten aanzien van ondernemingen waarin de netbeheerders of de werkmaatschappij hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks in participeren (bijvoorbeeld Atrias). Door de latere inwerkingtreding van een ander decreet¹⁰ werd artikel 13.1.2 evenwel ongewild opnieuw gewijzigd, met ingang vanaf 1 april 2019. Deze wijziging heeft deels de gewilde wijziging tenietgedaan, hoewel dit niet de bedoeling was. Met deze wijziging wordt dit rechtgezet en worden de wijzigingen voorzien in het hoger vernoemde artikel 46 van het decreet van 16 november 2018 opnieuw ingevoerd.

Artikel 34

De wijziging van dit artikel betreft louter een verduidelijking van reeds bestaande (en toegepaste) sanctiebepalingen. De bewoording van artikel 13.4.5 §5 laat geen twijfel over het feit dat de administratieve geldboete wordt berekend per (niet of laattijdig ingediende) EPB-aangifte. De aanhef van de paragraaf stelt immers duidelijk: "*Als een EPB-aangifte laattijdig of helemaal niet wordt ingediend (...)*". Echter is dit niet voldoende duidelijk

¹⁰ Het betreft artikel 25 van het decreet van 10 maart 2017 houdende wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water en van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een regulerend kader voor warmte- of koudnetten.

gemaakt in het tweede lid van paragraaf 5. Een toevoeging van de zinsnede "per niet of laattijdig ingediende EPB-aangifte" wordt om deze reden voorgesteld.

Artikel 13.4.5, §5, tweede lid van het Energiedecreet legt een maximumboete van 10.000 euro neer voor het niet of laattijdig indienen van de EPB-aangifte. De maximumboete van 10.000 euro geldt ook per niet of laattijdig ingediende EPB-aangifte.

Artikel 35

Dit artikel brengt een wijziging aan in artikel 13.4.10, §3/1 van het Energiedecreet waardoor het Vlaams Energieagentschap in het kader van haar handhavingsbevoegdheid met betrekking tot de advertentieplicht bij het EPC ook de mogelijkheid krijgt het ontbreken van het label te handhaven.

Artikel 36 en artikel 37

Het niet respecteren van de verplichtingen m.b.t. elektromobiliteit zal kunnen gesanctioneerd worden d.m.v. een administratieve geldboete. Wanneer het Vlaams Energieagentschap - bijv. op basis van klachten - vaststelt dat niet aan de verplichtingen vastgesteld door of krachtens artikel 11/1.1.1 is voldaan, kan het Vlaams Energieagentschap aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het halen van die verplichting een administratieve geldboete opleggen van:

- 1° 2000 euro per ontbrekend oplaadpunt voor elektrische voertuigen;
- 2° 1000 euro per parkeerplaats wanneer niet werd voorzien in infrastructuur voor leidingen om de installatie van oplaadpunten voor elektrische voertuigen in een later stadium mogelijk te maken.

Artikel 38

Dit betreft een inwerkingtredingsbepaling waarbij wordt bepaald dat:

- artikel 17 en artikel 18 in werking treden op een datum die door de Vlaamse Regering daartoe wordt bepaald. Deze bepalingen vereisen op hun beurt immers een aanpassing van titel VI, hoofdstuk VI van het Energiebesluit van 19 november 2010. Dit laatste houdt in dat deze decretale wijziging pas in werking kan treden op een datum die door de Vlaamse Regering wordt bepaald: de decretale bepalingen hebben immers concrete uitvoeringsbepalingen nodig. Dit betekent dat de aanpassing van de artikelen 6.6.1 tot en met 6.6.4, alsook bijlage IV/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 op een gecoördineerde wijze tegelijk met deze decretale bepalingen in werking moeten treden.
- artikel 30, 1° in werking treedt op een datum die door de Vlaamse Regering daartoe wordt bepaald. Er dient met de kredietverleners immers ook nog een protocol worden afgesloten.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)
Getekend op: 2020-06-08 14:49:10 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Zuhail Demir

Zuhal DEMİR